

Respondent

11

Anonym

28:59

Tid til å fullføre

1. Ditt navn *

Hans Ole Rian

2. E-postadresse *

hr@creokultur.no

3. Virksomhet du svarer på vegne av

Creo

4. Hva slags virksomhet representerer du? *

- Organisasjon
- Kulturinstitusjon
- Selskap (AS)
- Enkelstående kunstner, utøver eller kulturarbeider
- Myndighet
- Annet

5. Hvilke områder jobber du (virksomheten) primært innenfor? *

- Litteratur
  - Musikk
  - Scenekunst
  - Visuell kunst
  - Kulturarv
  - Film og serier
  - Dataspill
  - Annet
-
-

Skriftlige innspill og dialogmøte

Dialogen er basert på skriftlige innspill. Når vi samles til møte 16. september, gir dette deltakerne anledning til å utdype og diskutere svarene som er kommet inn. Men man kan også delta på møtet uten selv å ha levert innspill. Møtet gjennomføres digitalt mellom kl. 10.00 og 15.00.

6. Jeg melder meg herved på dialogmøtet 16. september kl. 10.00–15.00. *

- Ja
- Nei

7. Jeg ønsker å sende inn innspill om konsekvensene av koronapandemien. *

- Ja
  - Nei
-
-

Kriseordningene

30. juni leverte Kulturrådet og NFI en delrapport fra prosjektet, som blant annet inneholder en kartlegging av kompensasjonsordningen og stimuleringsordningen. Den viser at det ved begynnelsen av juni var utbetalt 2,7 milliarder kroner til nesten 5400 mottakere. (Vel å merke var bare de første søknadsrundene med i disse tallene.)

8. Har dere kommentarer eller synspunkter på denne kartleggingen? For eksempel vil vi gjerne vite hva dere, innen deres fagområde, kjenner dere igjen i eller ikke. (Maks 4000 tegn.)

Kartlegging må undersøke bredere, og må se på positive og negative konsekvenser også av kompensasjonsordninger utenfor KUDs portefølje. Spesielt må effektene for enkeltkunstnere og kulturarbeidere som har fått støtte via kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere ses svært nøye på. Der må det også utarbeides metoder for å skille ut foretak og personer innenfor kulturbransjen og utenfor. Denne kompensasjonsordningen har – i koronaperspektiv – en lang historie. Den ble vedtatt helt i starten av epidemien og har ifølge Stortingets Vedtak nr. 395, 16. mars 2020 følgende siktemål: «Stortinget ber regjeringen innføre en midlertidig ordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere som nå mister hele eller deler av inntektsgrunnlaget sitt som en følge av korona-pandemien.» Ifølge en rapport utarbeidet for MIR (Musikkindustrien næringsråd) av BI Centre for Creative Industries (BI:CCI), utgitt i 9 juni i 2020, peker funnene tydelig på hvor alvorlig krisen allerede da var for denne bransjen: • 84 prosent av frilansere og selvstendig næringsdrivende hadde fått avlyst oppdrag, og 69 prosent hadde fått utsatt oppdrag etter koronarestriksjonene 12. mars. • Gjennomsnittlig reelle inntektstap for frilansere og selvstendig næringsdrivende etter 12. mars og ut 2020 var på 95 700 kroner. Forventet inntektstap for resten av året, utover reelle tap, var på 148 500. Satt opp mot gjennomsnittsinntekt i 2019, på 436 000 kroner, utgjør reelle og forventede tap til sammen over halvparten av inntektene til frilansere og selvstendig næringsdrivende bare i 2020. Så skulle en tro at situasjonen ville blitt bedret etter hvert, men i den rapporten fra Menon/BI, utgitt i oktober 2020, viste det seg at inntektstapet da lå på rundt 180.000 kroner i gjennomsnitt per september. Andre relevante funn fra denne rapporten var at: • 32 prosent av kultursektorens inntekter har falt bort så langt i 2020. Til sammenligning forventes inntektene å krympe med mellom 4 og 7 prosent for norsk økonomi, mens reiselivsnæringen har mistet 30 prosent av inntektene (NHO Reiseliv, 2020). Kultursektoren er med andre ord rammet på dramatisk vis. • Kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende er nå den mest brukte ordningen for individene i kulturbransjen. Andelen individer som oppgir at de har benyttet tiltaket har økt fra 13% i mai til 23% i september. De selvstendig næringsdrivende i kulturnæringene innehar nøkkelkompetanse som er essensiell når kulturlivet skal tilbake til en normalsituasjon. Det er derfor svært viktig at Kulturrådet ser nøye på effektene av kompensasjonsordningen for disse.

9. En hensikt med stimuleringsordningen er å bidra til et mangfold av kulturuttrykk. I hvilken grad opplever dere at ordningen har bidratt til dette? Utdyp gjerne. (Maks 4000 tegn.)

Ordningene under KUD skulle også - så langt jeg leser det - bidra til å oppnå "kulturpolitiske mål". Det kan ha bidratt til at mange i de typiske kulturbransjene har opplevd at vedtak har vært markedsvidende, dvs svært sammenlignbare prosjekter har blitt behandlet forskjellig, med det resultat at noen har fått fullt ut kompensert, mens andre har fått avslag. I en bransje som er vant til å tenke næringspolitisk oppleves dette svært merkelig.

Tilbud og tilgjengelighet

Vi antar at det i tiden etter pandemien vil kunne være vanskelig å opprettholde det samme kulturtilbudet til befolkningen som før pandemien. Mye tyder på at det vil være store variasjoner mellom de ulike kunst- og kulturområdene.

10. Forventer dere at tilbudet av kunst og kultur på deres fagområde i hovedsak vil være svekket, styrket eller uendret etter pandemien, sammenlignet med tiden før? *

- Styrket
- Svekket
- Uendret
- Vet ikke

11. Hvilke deler av tilbudet vil være endret?

Spesielt de delene som har opplevd kompetanseflukt, typisk lyd, lys og sceneteknikk. Det vil bli færre konserter og turneer, spesielt i de store formatene framover. Og siden situasjonen for de unge og nyutdannede har vært svært krevende vil vi også se en nedgang i prosjekter der typisk nyutdannede og kunstere i etableringsfasen er sentrale.

12. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om denne endringen, eller har dere mulighet til å skaffe det? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

13. Hvis ja, beskriv dette materialet.

Undersøkelser i samarbeid med OSlo Met, er sendt Kulturrådet

14. Ser dere endringer som kan gå ut over tilgjengeligheten av kunst- og kulturtilbudet – og i tilfelle hvordan? For eksempel om noen sosiale grupper eller mennesker i enkelte deler av landet får dårligere tilgang til kunst- og kulturopplevelser enn tidligere. (Maks 4000 tegn.)

Vanskelig å svare presist på, men har nok en følelse - om en kan bruke et slikt ord - på at det vil føre til lavere tilgjengelighet og dårligere tilgang for enkelte mennesker og i enkelte deler av landet. Dog, noe av dette kan også forklares med at stadig flere kunstnere og kulturarbeidere tar reisevalg i henhold til en sterkere miljøprofil.

15. Ser dere endringer som kan redusere eller øke mangfoldet i kunst- og kulturtilbudet på sikt? Dette kan for eksempel være mangfold i kunstnerisk form, i ulike grupperes kulturelle uttrykk eller i typer formidling. *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

16. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om denne endringen, eller har dere mulighet til å skaffe det? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke
-
-

Produksjon og formidling

Pandemien kan føre til endringer i hvordan kunst og kultur skapes og formidles.

17. Opplever dere (evt. du) at noen av følgende har vokst frem under pandemien?

- Nye typer aktører
- Nye typer formidlingsformer eller arenaer
- Nye typer prosjekter
- Nye samarbeidsformer
- Nye måter å jobbe på
- Nye former for finansiering

18. Hvordan vil du beskrive disse endringene?

Det meste av endringer har kommet som et resultat av en dreining over mot det digitale, i alle deler av bransjene. Dog, det har i liten grad bidratt til endret og/eller bedre økonomi for de involverte.

19. Forventer dere at digital teknologi blir viktigere i kunstneriske, skapende praksiser, produksjonsformer og arbeidsmåter etter pandemien enn den var før? (Her sikter vi altså ikke til formidling.) *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

20. Hvis ja, på hvilke måter?

Den digitale kompetansen har nærmest eksplodert i samfunnet, så også i kulturbransjene. Systemer og programmer har også blitt markert bedre og mer brukervennlige, så vil nok se mere samarbeid, produksjon og annet over digitale løsninger i framtiden. Her kan igjen miljøaspektet slå inn, så det vil nok bli vanskelig p peke spesifikt på hvilke årsakssammenhenger som er de sterkeste.

21. Forventer dere at digital formidling av kunst og kultur – på deres område – vil bli viktigere i tiden etter pandemien sammenlignet med tiden før?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

22. Forventer dere at virksomheten (eller aktører dere representerer) vil ha en større, mindre eller uendret andel av sine inntekter fra digital formidling enn før pandemien? *

- Større
- Mindre
- Uendret
- Vet ikke

23. På hvilke måter bidrar pandemien til å endre konkurranseforholdene mellom aktører på ditt område? For eksempel: Vil noen stå styrket og andre svekket etter pandemien? (Maks 4000 tegn.)

Aktører som i overveiende grad baserer seg på store produksjoner sliter nok mer enn andre. De har mye og dyrt utstyr stående ubrukt, mange ansatte uten jobb, og det blir lenge til de kan komme i full produksjon. Det er kanskje også der kompetanseflukten i bransjen merkes tydeligst. Så ser vi at den typiske backingmusiker/bandmusiker sliter mer enn de typiske frontfigurene/artistene. Det samme gjelder nyutdannede kunstnere og kulturarbeidere. De som ikke har tidligere inntekt å vise til, små nettverk, få oppsparte midler, svært små inntekter fra opphavsrettslig materiale (TONO og Gramo), og i tillegg små muligheter til inntekter utenfor kulturbransjene, da reiseliv og utelivsbransjene også var og tildels er nedstengt.

24. Har tiden under nedstengningen gitt nye muligheter for aktører på ditt område? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

25. Hvis ja, beskriv disse mulighetene. (Maks 4000 tegn)

Noen (få) aktører har utvidet sin virksomhet i de digitale formene, konserter over nettet o l, men dette har ikke ført til store pengestrømmer eller inntekter av noen særlig betydning.

Kompetanseflukt

I flere sammenhenger har aktører i kultursektoren pekt på kompetanseflukt som en uheldig konsekvens av pandemien. Vi ønsker innsikt i hvordan dette konkret kommer til uttrykk – og hvordan det oppfattes som problematisk. Vi er også interessert i hvordan dette kan dokumenteres.

26. Sett fra deres ståsted, hva ligger i begrepet kompetanseflukt?

- Frafall av ansatte eller næringsdrivende med særlig kompetanse.
- Nedleggelse av leverandører med særlig kompetanse
- Frafall av frivillige deltakere eller medlemmer
- Sviktende rekruttering av nye ansatte, næringsdrivende eller frivillige.
- Annet

27. Hvilke typer ansatte, virksomheter eller frivillige faller fra på deres område?
(Maks 4000 tegn)

Fagpersoner innen lyd-, lys- og sceneteknikk. Og dette i størrelsesområdet en av fem. Meldes også om (uten at jeg kan verifisere dette) at det er de mest kompetente (som har størst muligheter i andre bransjer) som nå velger en annen levevei. Ser også at mange av de yngste velger karrierer utenfor kulturbransjen.

28. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om disse endringene, eller har dere mulighet til å skaffe det? For eksempel i form av medlemstall, undersøkelser blant medlemmer eller lignende. *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

29. Forventer dere det på sikt, etter pandemien, vil bli vanskelig å rekruttere folk tilbake når det igjen blir behov for dem? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

30. Hvis ja, kan du utdype hvorfor dette vil være vanskelig? (Maks 4000 tegn)

Det tar tid å utdanne nye og kompetende fagpersoner på de fleste områdene som er rammet. De som har funnet andre yrker melder også at de vil vegre seg mye mot å gå inn i denne bransjen igjen. Det er for usikkert, det finnes ikke noe sosialt sikkerhetsnett, og det at ordninger alltid har "vært bakpå" og at forlengelser alltid har kommet seint har bidratt til at tiltroen på at samfunnet vil stille opp er til dels sterkt svekket.

Deltakelse i kulturlivet

31. Forventer dere at aktiviteten innen deltakerkulturen (slik som korps, kor, band, amatørteater og lignende) vil være varig svekket etter pandemien?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

32. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om dette? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Internasjonale forhold

33. Hva kjennetegner markedet og vilkårene for internasjonal aktivitet og samarbeid på deres område etter pandemien? Hvilke konsekvenser får dette? (Maks 4000 tegn.)

Mange som før hadde mesteparten av sin aktivitet i utlandet har vært svært rammet. Ingen konserter og turneer, og i tillegg ble de ikke inkludert i kompensasjonsordningene og fikk ikke kompensert tap som de har pådratt seg pga avlyste prosjekter utenfor Norge. Det har også vært svært vanskelig å få kulturarbeidere inn og ut av landet, pga karantenebestemmelser og inn- og utreiseforbud.

34. Har din organisasjon eller virksomhet noen kartlegginger eller undersøkelser som sier noe om endringene pandemien har hatt for internasjonal aktivitet og samarbeid? *

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Andre kommentarer og innspill

35. Har dere andre kommentarer eller innspill, enten om konsekvenser av pandemien eller til Kulturrådet og NFIs prosjekt? (Maks 4000 tegn.)

Viser til alle andre innspill, også de vedrørende manglende dialog og inkludering og involvering i utarbeidelser av ordninger, forskrifter og annet.

